

CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015)
PROGRAMACIÓN DOCENTE DE CONTRABAIXO 4º CURSO - CURSO 2022-2023

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN									
DISCIPLINA CONTRABAIXO (Cuadrimestres VII e VIII)									
ESPECIALIDADE:	Interpretación					ITINERARIOS:	Contrabaixo		
CARÁCTER:	Obrigatoria					TIPO DE CLASE:	INDIVIDUAL		
DEPARTAMENTO:	Corda fretada					XEFA DE DPTO.:	Carolina Landriscini		
CURSOS	1º curso		2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:
ECTS/CUAD.							10	12	Observacións:
DOCENTES:	NOME E APELIDOS					EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA	

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR: Desenvolvemento e perfeccionamento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas do instrumento, así como dos hábitos de estudo. Coñecemento dos diferentes criterios interpretativos que conduzan a interpretación do repertorio máis representativo con valoración crítica, estilo propio e madurez creativa, así como a súa aplicación práctica na interpretación en público.	
CONECAMENTOS PREVIOS: Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuatrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos do cuatrimestre anterior.	
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS: Dado o seu carácter eminentemente práctico, a sinerxia principal dáse coa disciplina de Repertorio con Piano acompañante sendo inherente á súa esencia e existencia. Débese intentar tamén relacionar co resto das materias do currículo.	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	E11, E12, E14, E15, E16, E10
Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015 do 29 de outubro anexo II	

3. OBXECTIVOS	
DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1.-Desenrolar autonomía progresivamente na resolución de problemas técnicos no estudo individual.	T1-T2-T3-T6-T15-X8-X21-X24
2.-Adquirir progresivamente a facultade de interpretación de obras de diferentes estilos sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.	T1-T2-X1-X11-X21-E11-E12-E15
3.-Ter a capacidade de actuar en público con seguridade e control da situación.	T13-X6-E11-E14-E10
4.-Interpretar en público un programa acorde co nivel amosando capacidade comunicativa e calidade artística.	T13-X3-X6-X13-X21-E11-E12-E14-E15-E10
5.-Participar en todas as actividades propostas polo departamento de corda ou a directiva do centro, como implicación pedagóxica e educativa.	T17-E16

4. CONTIDOS		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
TEMA 1- Disposición corporal	1.1-Posición do instrumento e do arco: Control muscular e técnicas de relaxación. 1.2-Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces. 1.3- Identificación, diagnóstico de problemas e procura de solucións.	1/5 parte de todas as sesións
TEMA 2- Man esquerda	2.1-Desenvolvemento da velocidade dos dedos da man esquerda. 2.2-Perfeccionamento do traballo das posicións da man esquerda e os seus cambios. 2.3-Dobres cordas e acordes de tres e catro notas, traballo da polifonía no instrumento. 2.4-Traballo sobre o vibrato para empregalo como un recurso expresivo apropiado a cada contexto musical.Tipos de vibrato	1/5 parte de todas as sesións
TEMA 3- Man dereita	3.1-Perfeccionamento da sensibilidade auditiva como premisa indispensable para a obtención dunha boa calidade de son. 3.2-Coñecemento e perfeccionamento dos distintos golpes de arco como elementos de expresión musical. 3.3-Profundización no estudo das dinámicas, da precisión na realización das diferentes indicacións que a elas se refiren e do equilibrio dos niveis e calidades de son resultantes. 3.4-Dobres cordas e acordes de tres e catro notas, traballo da polifonía no instrumento. 3.5-Perfeccionamento do control do movemento horizontal do brazo dereito (cantabile). Velocidades do arco	1/5 parte de todas as sesións
TEMA 4- Parámetros estilísticos e de técnica instrumental	4.1- Interpretación de obras do repertorio do instrumento de dificultade acorde con este nivel académico. 4.2-Selección e dominio progresivo de exercicios e estudos útiles para o desenvolvemento da capacidade musical e técnica do alumno. 4.3-Desenrolo da comprensión das estruturas musicais nos seus distintos niveis de xerarquía: motivos, temas, períodos, frases, seccións, etc. para chegar a través diso a unha interpretación consciente e non meramente intuitiva. 4.4-O fraseo e a súa adecuación aos diferentes estilos. 4.5-Desenrolo da capacidade de autodixitación e arqueo. 4.6-Desenvolvemento do hábito da autocrítica.	1/5 parte de todas as sesións
TEMA 5- Traballo individual e da memoria.	5.1-Adestramento permanente e progresivo da memoria. 5.2-Estratexias para estimular e desenrolar a concentración. 5.3-Mellora do estudo individual para a obtención de resultados eficaces e satisfactorios. 5.4-Traballo sobre a comprensión e memorización da obra a interpretar.	1/5 parte de todas as sesións
TOTAL SESIÓNS POR CUADRIMESTRE:		16

Os contidos de Contrabaixo VIII serán os mesmos variando unicamente o nivel de esixencia dependendo do cuadrimestre a cursar.

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN (presencial ou telemática)	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases individuais: 16 clases para traballar os contidos do cuadrimestre coa correspondente preparación por parte do/da alumno/a.	24	144	168
Clases maxistras: Impartidas por intérpretes ou pedagogos doutros centros.	0	5	5
Concursos: Participación nas probas de pre-selección do departamento e finais da comisión pedagóxica para actuar como solista coa orquestra sinfónica do centro.	0	10	10
Audición de departamento: Unha porcentaxe do alumnado participará (elixido polo profesor por méritos), como intérprete, na audición do departamento que se realizará nos últimos 10 días do cuadrimestre. Cada alumno/a interpretará un/s movemento/s dalgunha das obras do repertorio a traballar coa asistencia e valoración dos profesores/as do departamento de corda.	0	47	47
Audicións/exames de aula: Formará parte das audicións ou exames propostos para interpretar unha das obras a traballar no cuadrimestre.	0	40	40
TOTAL HORAS POR CUADRIMESTRE:			270H = 9 ECTS

Os contidos da programación adecuaranse ao número de sesións que puidera ter o alumno en cada cuadrimestre polas particularidades do calendario escolar, exceptuadas aquelas que teñan que ver coa inasistencia do alumno

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1. AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Actitude	Valorarase a actitude e participación	T2, X1, E16	10%
Estudo individual	Consecución dos obxectivos propostos	T1, T3, T6, T15, X8, X21, X24, E12,	35%
Audición /Exame	Avaliarase a interpretación do repertorio (técnico e obras) acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais.	T13, X3, X6, X11, X13, E11, E14, E15, E110	45%
Audicións de departamento	Asistencia como público ás actividades do departamento	T2, T17, E16	10%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Recital/Exame	Avaliarase a interpretación do repertorio (técnico e obras) acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais. A interpretación será do total do repertorio ou parcial, a criterio do profesor.	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24, E11, E12, E14, E15, E16, E110	100%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) <i>(con máis de tres faltas pérdese a avaliación continua)</i>			
Recital/Exame	Avaliarase a interpretación do repertorio (técnico e obras) acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais. A interpretación será do total do repertorio ou parcial, a criterio do profesor.	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24, E11, E12, E14, E15, E16, E110	100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA (alumnos sen avaliación continua, para alumnos con avaliación continua esta será igual que a convocatoria ordinaria)			
Recital/Exame	Avaliarase a interpretación do repertorio (técnico e obras) acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais. A interpretación será do total do repertorio ou parcial, a criterio do profesor.	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17, X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24, E11, E12, E14, E15, E16, E110	100%
Observacións: Para alumnos con avaliación continua haberá unha avaliación ordinaria e outra extraordinaria na que se aplicarán as mesmas porcentaxes. Neste tipo de avaliación será imprescindible para o aprobado acadar o 50% en cada un dos apartados. No caso de alumnos sen avaliación continua (avaliación alternativa) a avaliación será igual independentemente da convocatoria elixida. Para os alumnos que sexan presentados a Matrícula de Honra (para o cal haberá un tribunal formado por profesores do Departamento), ver Anexo con obras obrigatorias a interpretar. Todo o repertorio deberá ser interpretado en exame ou audición, con acompañamento de piano agás causa de forza maior. A obra marcada deberá ser interpretada de memoria. O alumno deberá aprobar os apartados de técnica e obras para poder superar a materia. O repertorio obrigatorio será comunicado ó alumnado ó principio do cuadrimestre e aparecerá reflectido no caderno do profesor.			

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS	
DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social. <i>Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.</i>	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

REFERENCIAS BÁSICAS (listado orientativo)

Exercicios e libros de técnica:

- Simandl, F. (1987). *New Method for String Bass Part I and II*. Nova lorque: Carl Fisher Inc.
- Streicher, L. (1978) *Mein Musizieren auf dem Kontrabass* (volume 4). Viena: Doblinger Verlag.
- Streicher, L. (1980) *Mein Musizieren auf dem Kontrabass* (volume 5). Viena: Doblinger Verlag.
- Streicher, L. (2000). *Tonleiter und Akkordstudien für Kontrabass*. Viena: Doblinger Verlag.
- Petracchi, F. (2000). *Simplified Higher Technique*. London: Yorke Edition.
- Zimmerman, F. (1985). *A contemporary concept of bowing technique for the double bass*. Milwaukee: Hal Leonard.

Coleccións de estudos:

- Simandl, F. (1957). *Gradus ad parnassum: 24 studies for string bass*. Nova lorque: International Music Company.
- Nanny, E. (1921) *Vingt études de virtuosité*. París: Alphonse Leduc.
- Nanny, E. (1931). *Dix études caprices*. París: Alphonse Leduc.
- Montanari, C. (1994). *14 Stude*. Milán: Ricordi.
- Sturm, W. (1963). *110 Studies*. Nova lorque: International Musica Company.

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS (listado orientativo)

- Guettler, K. (1992). *A guide to advanced modern double bass technique*. Londres: Yorke Edition.
- Morton, M. (1991). *Dr. Morton's Double Bass Technique: concepts and ideas. Part I and II*. Columbus: Basso Profondo Publications.
- Green, B. (1976). *Advanced techniques of double bass playing*. Cincinnati: Liben music.